

Manner-Suomen maaseutuohjelma 2021–2022 yritystuet

Suuri energiailta 12.04.2022

Varsinais-Suomen ELY-keskus
Toimialapäällikkö Markku Alm

Yleistä tuesta

- Maaseutualueella toimiville Manner-Suomen maaseutuohjelman tavoitteita edistäville pienille (alle 50 hlöä) yrityksille sekä koko maakunnan alueella niille pk-yrityksille (alle 250 hlöä), joiden toiminta perustuu maataloustuotteiden 1. asteen jalostukseen
- Maatiloille yritystoiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle
- Kartat osoitteessa, <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/maaseudun-kehittaminen>

Tukimuodot yleisesti

- investointituki aineellisiin ja aineettomiin investointeihin 20-35 %
- tuki aineellisten investointien toteutettavuustutkimukseen 40-50 %
- perustamistuki (liiketoimintasuunnitelmaan perustuen)
 - uuden yrityksen perustamiseen
 - toimivan yrityksen kehittämiseen (yritystoiminnan uusiutuminen)
 - innovatiivisiin kokeiluihin

Eri valtiontukisäännöt:

20 % / 30% / 35 %

20 %

20 %

30 %

Maataloustuot-
teiden
ensiasteen
jalostus

muiden elintarvikkeiden
valmistus

muu
yritystoiminta

uusiutuvan
energian tuotanto
ja jakelu

Investointituki

- aineellisiin ja aineettomiin investointeihin 20-35 % tukikelpoisista kustannuksista
- minimi tukimäärä vähintään 2 000 € ja minimikustannus vähintään 10 000 €
- aineelliset investoinnit
 - koneet ja laitteet
 - tuotantotilat/rakennukset
 - rakentaminen
 - kunnostaminen
 - ostaminen (myös kiinteistöosakeyhtiön osakkeet)
- aineettomat investoinnit
 - tietokoneohjelmistot
 - patentit, käyttöluvut jne.

Sivu 5 investoinnin suunnittelun ja toteutuksen yleiskustannukset

Investointituki

- tukikelvottomat kustannukset mm.
 - traktorit
 - liikennealan investoinnit
 - puunkorjuun monitoimikoneet ja kuormaa kantavat metsätraktorit
 - energiaturpeen tuotanto
 - yrityksen hankinta
 - korvausinvestoinnit
 - rahoituskustannukset
 - sisäpiirihankinnat

Investointitukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle vain, jos yrityksen voidaan arvioida tuotteillaan tai palveluillaan korvaavan alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita taikka täydentävän paikkakunnan tai alueellista tarjontaa silloin, kun toimivat yritykset eivät kohtuudella kykene vastaamaan kysyntään.

Aineellisten investointien toteutettavuustutkimus

- hankitaan yrityksen ulkopuolista asiantuntija-apua
- selvitetään investoinnin taloudellisia, teknisiä, toiminnallisia ym. edellytyksiä ja toteuttamisen vaihtoehtoja
- suunnitellaan investoinnin toiminnallisuutta, koneiden hankintaa, rakentamisen vaihtoehtoja jne.
- tuloksena tulisi olla mahdollisimman toteuttamiskelpoinen investointisuunnitelma
- tuki ei edellytä varsinaisen investoinnin toteuttamista
- tuki 40 – 50 % hyväksyttävistä kustannuksista

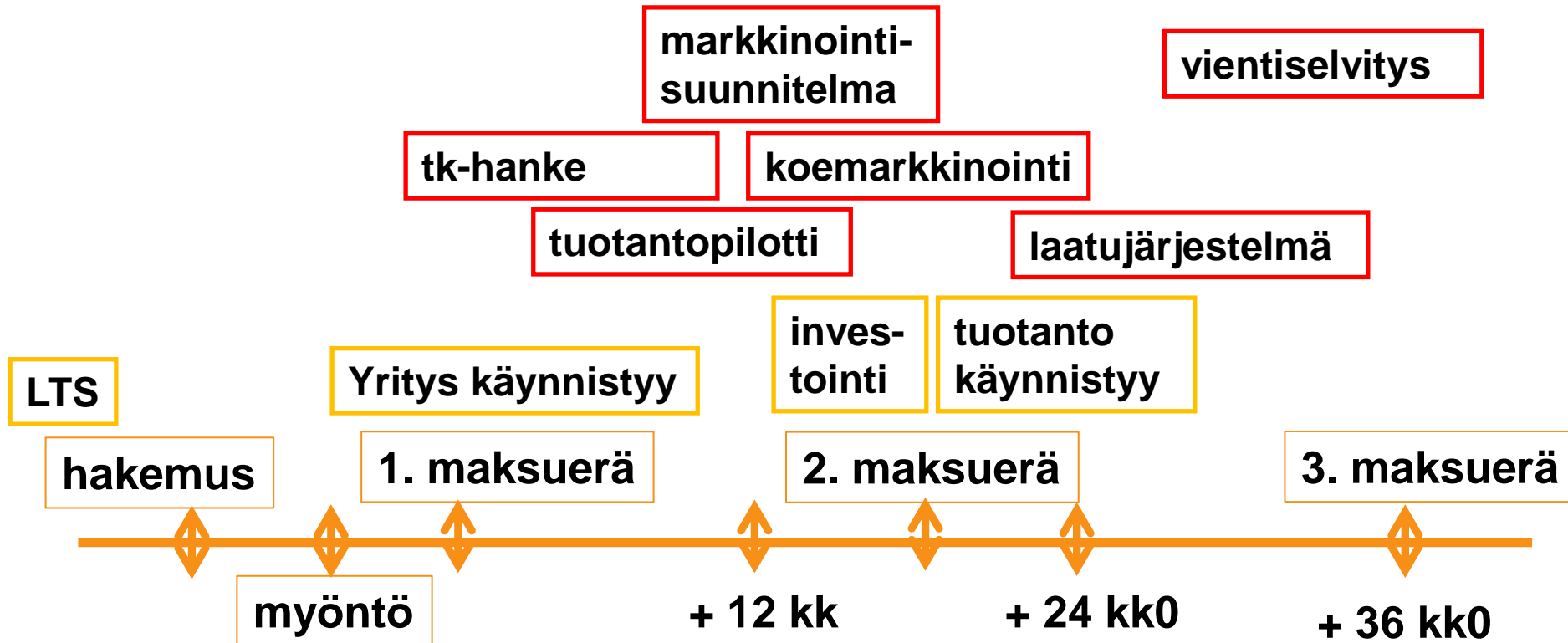
Perustamistuki yritystoiminnan aloittamiseen

- uuden yrityksen perustamiseen uudelle yrittäjälle tai maatilalla uuden yritystoiminnan käynnistämiseen
- liiketoimintasuunnitelmaan pohjautuen, tuen määrä määritellään tapauskohtaisesti toimenpidesuunnitelman ja kustannusarvion pohjalta
- tarkoitettu mm. neuvonta- ja konsultointipalveluihin tai muihin yrityksen alkuvaiheen kustannuksiin (ei investoinnit)
- maksimi kolmen vuoden ajalle
- kertakorvausluonteinen, enintään 35 000 €
- tuki maksetaan vähintään kahdessa erässä tukipäätöksessä vahvistettujen tavoitteiden saavuttamisen perusteella
- ei pääsääntöisesti paikallisilla markkinoilla toimiville, ei kaupunkialueelle
- ei maataloustuotteiden ensiasteen jalostusta harjoittaville yrityksille

PERUSTAMISTUKI

sparraus 3 pv/vuosi, 7200 €

Perustamistuki toimivan yrityksen uudistumiseen ja kokeiluihin

- merkittävään liiketoiminnan uudistamiseen (uusi yritystoiminta, toimintayksikkö, liiketoiminta-alue, markkina-alue jne.)
- kertakorvausluonteinen, enintään 35 000 €
- seuraaviin toimivan yrityksen uuden liiketoiminnan perustamistoimenpiteisiin:
 - ulkopuolisten palveluiden, asiantuntijoiden ja konsulttien käyttö
 - osallistuminen messuille, näyttelyihin ja muihin vastaaviin tapahtumiin;
 - muut yrityksen uuden liiketoiminnan aloittamiseen liittyvät tarpeelliset toimenpiteet
- tukea innovatiivisiin kokeiluihin enintään 10 000 € (sekä alkaville että toimiville yrityksille)
 - nopeiden ratkaisujen löytäminen
 - ideoiden jatkokehitysmahdollisuuksien testaus

Päätöksenteosta

- yrityksellä kannattavan toiminnan edellytykset
- toteuttamiskelpoinen liiketoimintasuunnitelma
- tuen myöntämien ei aiheuta muita kuin vähäisiä kilpailua vääristäviä vaikutuksia (ELY:llä esimerkinomainen listaus tyypillisimmistä toimialoista)
- merkittäviä rajoituksia paikallisilla markkinoilla toimiville yrityksille (ELY:llä esimerkinomainen listaus tyypillisimmistä toimialoista)
- tukea voidaan myöntää päätoimiseen yrittäjyyteen, pääasiallinen toimeentulo ainakin yhdelle yrittäjälle tai työntekijälle
- tavoitellaan kasvua ja uusia työpaikkoja maaseudulle

Päätöksenteosta

- päätöksentekojaksot
 - jatkuva haku, päätöksenteko 3 kk:n jaksoissa
- valintakriteerit
 - valtakunnalliset valintakriteerit ja painotukset
 - kaikki hankkeet pisteytetään
- hankkeen saa aloittaa omalla riskillä, kun hakemus on tullut vireille (vireille tulon edellytykset tarkistetaan ensin ELY-keskuksessa ja ilmoitetaan hakijalle)

Valintakriteerit

1. Tuettavan toimenpiteen/yrityksen toimipaikan sijainti
2. Tuettavan toimenpiteen tuloksena syntyvät työpaikat
3. Tuettavan toimenpiteen alue- ja kerrannaisvaikutukset
4. Tuettavan toimenpiteen vaikutus yrityksen tuotteiden ja palveluiden markkina-alueeseen
5. Tuettavan toimenpiteen vaikutus yrityksen toiminnan uudistumiseen
6. Tuettavan toimenpiteen vaikutus yrityksen harjoittamaan yhteistyöhön mukaan lukien kytkennät laajempiin kehittämiskokonaisuuksiin
7. Lisäpisteet tuettavasta toimenpiteestä tunnistettavissa olevista muista erityispiirteistä (kestävä kehitys, resurssitehokkuus)

Perustamistuessa alkavalle yritykselle suunnitellun toiminnan uutuusarvo ja liiketoimintasuunnitelman realistisuus ja perusteellisuus

Paikallisilla markkinoilla toimivat yritykset

perustamistukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle vain, jos yrityksen tuotteisiin tai palveluihin voidaan arvioida kohdistuvan riittävällä tavalla alueen ulkopuolista kysyntää tai jos yrityksen voidaan arvioida tuotteillaan tai palveluillaan korvaavan alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita taikka täydentävän paikkakunnan tai alueellista tarjontaa silloin, kun toimivat yritykset eivät kohtuudella kykene vastaamaan kysyntään.

investointitukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle vain, jos yrityksen voidaan arvioida tuotteillaan tai palveluillaan korvaavan alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita taikka täydentävän paikkakunnan tai alueellista tarjontaa silloin, kun toimivat yritykset eivät kohtuudella kykene vastaamaan kysyntään.

paikallisilla markkinoilla toimiviksi katsottavia yrityksiä ja näin ollen tukien ulkopuolelle pääsääntöisesti jääviä ovat ELY-keskuksen näkemyksen mukaan seuraavien toimialojen yritykset:

- ravitsemispalvelut; ravintolat, lounaspaikat, kahvilat
- huoltoliikkeet- ja korjaamot
- hyvinvointipalvelut; kuntosalit, liikuntapaikat, fysioterapiat, parturikampaamot
- vähittäiskaupat ja kioskit,
- sosiaali- ja terveydenhuoltoala; hoivakodit, päiväkodit jne.

Kilpailuvaikutukset

- Kilpailuvaikutukset

- ”tuen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai, jos yritys toimii ainoastaan paikallisesti, toiminta-alueellaan”
- huomioiden sekä markkina-alueen rajallisuus että laajemmin toimialan vallitseva kilpailutilanne tukien ulkopuolelle jäävät ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pääsääntöisesti seuraavien toimialojen yritykset:
 - tavanomainen asennus- ja urakointiluonteinen toiminta: LVIS –alan yritykset, maa-, metsä-, -vesi- ja talonrakennusurakointi
 - tukkukaupat & maahantuonti & välitys

Elpymisrahoitus maaseutuohjelmassa maaseudun yrityksille

Toimialapäällikkö Markku Alm

12.4.2022

Tavoitteet maaseutuohjelmassa

- Myönteiset ilmasto- ja ympäristövaikutukset kokonaiskestävyys huomioiden
- Maaseudun kestävyuden vahvistaminen
- Edistää siirtymää kohti vihreää taloutta

Elpymisvaroja kohdennetaan

- Uuden biokaasulaitoksen tai –yksikön rakentamiseen
- Uusiutuvaa energiaa tuottavan laitoksen uudistamiseen
- Uusiutuvan energian käyttöön ottoon
- Energia- ja materiaalitehokkuutta parantaviin investointeihin
- Digitaalisuuden lisäämiseen liittyviin investointeihin
- Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönottoon
- Omistajanvaihdokseen valmistautumiseen
- Ei samoihin kohteisiin kuin siirtymäkauden varat on tarkoitettu
- Varat (26 milj. € koko Suomi), elpymisrahoitusta koskevat myöntöpäätökset tehdään vuosina 2021–2022, ja niihin liittyvät maksupäätökset tulee tehdä kolmena myöntämistä seuraavana vuotena.
- Tuki koostuu kokonaan EU:n rahoituksesta

@maaseutuverkosto

Uusi biokaasulaitos tai -yksikkö

- Tuki 50 % hyväksytyistä kustannuksista
- Pienet laitokset, maksimikoko 2 MW
- Pienet yritykset maaseutualueella
 - alle 50 työntekijää ja liikevaihto tai tase alle 10 milj.€
- Maatilalle, mikäli suurin osa energiasta myydään maatilán ulkopuolelle
- Raaka-aine mitä tahansa bioperäistä mistä kaasua syntyy
- Jakelu- ja siirtolaitteisto voi olla mukana, mutta ei erillisenä investointina
- Biokaasusta pääosa myyntiin, pieni osuus voi tulla omaan käyttöön

@maaseutuverkosto

Uusiutuvan energian tuotanto

- Uusiutuvan energian tuotantoa harjoittavan laitoksen uudistamiseen toimiville yrityksille
- Tuki 30 %
- Tuki de minimis –ehtoista
 - max 200 000 € kolmen verovuoden aikana, aiemmat tuet selvitettävä
- Pienet yritykset maaseutualueella
 - alle 50 työntekijää ja liikevaihto tai tase alle 10 milj.€
- Investointi vähintään 10 000 €
- Ei edellytetä yrityksen kasvua

Siirtyminen uusiutuvan energian käyttöön

- Tuki 30 %, Annex1 –yritykset 35 %
- Tuki de minimis –ehtoista ja Annex1-yritykset max. 200 000 €
- Pienet yritykset maaseutualueella
 - alle 50 työntekijää ja liikevaihto tai tase alle 10 milj.€
- Lämmitysjärjestelmän muutos fossilisesta uusiutuvalle energialle
 - ilmalämpöpumput
 - aurinkosähköjärjestelmät
 - jne
- Ei edellytetä yrityksen kasvua
- Investointi vähintään 10 000 €

Energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen, digitaalisuuden lisääminen ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto (BAT)

- Merkittävä energian säästö
- Pienet yritykset maaseutualueella
 - alle 50 työntekijää ja liikevaihto/tase alle 10 milj.€
- Tukitaso 30 %, paitsi Annex1-yritykset 35 %
- Tuki de minimis –ehtoista ja Annex1-yritykset max. 200 000 €
- Investointi vähintään 10 000 €
- Vain uudet laitteet
- Ei edellytetä yrityksen kasvua

Hakeminen

- Hyrrä-hakujärjestelmä
- Haetaan ELY-keskuksesta
- Seuraava hakujakso 15.8.2022
- Tukipäätös edellyttää aina lainvoimaista rakennus- ja ympäristölupaa

elin ja saavutettavuussuhte

Energiatuki – harkinnanvarainen avustus

UUSIUTUVAN ENERGIAN INVESTOINNIT

Aurinkosähkö: 15 %
Lämpökeskukset <1MW 10 %
Lämpöpumput 15 %
Biokaasuhankkeet 25 %
Investointi min. 10 000 e

ENERGIANSÄÄSTÖHANKKEET 20 %
Energiatehokkuussopimukseen liittyneille yrityksille ja yhteisöille.
Rakennusten energiatehokkuus erilaisin toimenpitein, hukkalämmön hyötykäyttö myös lämpöpumput, etc.
Investointi min. 10 000 euroa.

SELVITYSHANKKEET
Motivan mallin mukaiset energia-katselmukset 40 - 50 % (min. 1500 e)

Uuden teknologian hankkeissa voidaan käyttää korotettua tuki%, max40%, suuryritykset max30.

Energiatukea voivat saada kaiken kokoiset yritykset, ammatin- ja liikkeenharjoittajat ja toiminimet, kunnat, seurakunnat ja säätiöt.
Tukea ei myönnetä asuin-kohteisiin, kuten As. Oy:t (ARA), eikä mautille (ELY-keskus).

<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/pk-ja-midcap-yritys/energiatuki/>

ENERGIATUEN SAAJAT

- **Energiatukea voivat saada:**

- kaiken kokoiset yritykset, mukaan lukien ammatin- ja liikkeenharjoittajat sekä toiminimet
- yhteisöt, kunnat, seurakunnat ja säätiöt

- **Energiatukea eivät saa:**

- asunto-osakeyhtiöt
- asuinkiinteistöt
- maatilat tai niiden yhteydessä toteutettavat hankkeet, lukuun ottamatta sellaisia maatalouden yhteydessä toteutettavia hankkeita, jossa tuotettava energia käytetään maatalouden tuotantotoiminnan ulkopuolella (80%)

UUSIUTUVAN ENERGIAN INVESTOINTIHANKKEET:

- Lämpökeskushankkeet (puupolttoaineet) 10 %, max1MW
- Lämpöpumppuhankkeet *) 15 %, max1MW
 - Tukea ei myönnetä lämmöntuotantohankkeille, jos hankkeen seurauksena siirrytään kaukolämmöstä erilliseen lämmöntuotantoon = lämmitystapamuutos.
- Aurinkolämpöhankkeet 20 %
- Pienvesivoimahankkeita ei enää rahoiteta
- Kaatopaikkakaasuhankkeet 15 %
- Pientuulivoimahankkeet 20 %
- Pien- CHP-hankkeet** 15 %
- Aurinkosähköhankkeet 15 %
- Biokaasuhankkeet 25 %
- *(* pois lukien jäte- ja hukkalämmön hyötykäyttöön liittyvät hankkeet, joihin sovelletaan energiansäästöön liittyviä tukiprosentteja 20 %).*

SÄÄSTÖINVESTOINTIHANKKEET:

- 20 % energiatehokkuussopimukseen liittyneille yrityksille ja yhteisöille.
- Energiansäästöhankeet sekä jäte- ja hukkalämmön hyötykäyttöön liittyvät hankkeet, mukaan lukien lämpöpumput 20 %. Tyypillisiä kohteita rakennusten energiatehokkuus sekä hukkalämmön talteenottohankeet.
- <http://www.energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/>
- Kaikissa investointihankkeissa tarkastellaan myös hankkeen kannattavuutta, koroton takaisinmaksuaika tulee laskea. Säästöhankeissa hanke tulee toteuttaa energiansäästösyistä, ei muista syistä.
- Energiatuki on harkinnanvarainen tukimuoto. Tuella tulee olla hankkeelle käynnistävä vaikutus.

UUDEN TEKNOLOGIAN HANKKEET

- Energiatuen keskeisenä tavoitteena on edistää uusien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä energiajärjestelmän muuttamiseksi vähähiiliseksi pitkällä aikavälillä.
- Hallitus hyväksyi 24.11.2016 kansallisen energia- ja ilmastostrategian vuoteen 2030 <https://tem.fi/strategia2016> Nykyisen hallituksen kunnianhimoinen ohjelma.
- Uusiutuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuteen liittyvät investoinnit, uusi teknologia, korotettu tuki **enintään** 40 % - yleensä korotus 5 – 10 %.
- Suurille yrityksille enimmäistukitaso uuden teknologian hankkeissa on 30 %.

TUEN HAKEMINEN

- Kaikki energiatukihakemukset jätetään Innovaatorahoituskeskus Business Finlandiin sähköiseen asiointipalveluun riippumatta hankkeen koosta.
- Tuen myöntää Innovaatorahoituskeskus Business Finland hankkeissa, joiden hyväksyttävät kustannukset ovat enintään 5 miljoonaa euroa ja uuden teknologian hankkeissa, joiden hyväksyttävät kustannukset ovat enintään 1 miljoonaa euroa. Tätä suuremmat investointituet myöntää TEM.
- Hakemus tehdään [asiointipalvelussa](#) Business Finlandin verkkosivuilla.
- Huom! ehdot https://www.businessfinland.fi/globalassets/finnish-customers/01-funding/08-guidelines--terms/funding-terms/energiatuen_rahointusehdot.pdf
- **Tukea ei myönnetä hankkeille, jotka on käynnistetty ennen tukipäätöstä. Lisäksi tukea voidaan myöntää aikaisintaan rahoituspäätöspäivästä alkaen aiheutuviin kustannuksiin.**
- <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20171098>

ENERGIATUKIHAKEMUS SÄHKÖISESSÄ ASIOINTIPALVELUSSA

- [Investointihankkeen hakemusliite](#) (docx)
- [Energiatuen arviointilomake](#) (docx)
- Projektisuunnitelma, josta käy selville investoinnin sisältö ja kustannukset. Kun hanke toteutetaan ns. avaimet käteen –periaatteella, tarjous toimii hyvin projektisuunnitelmana, kun siitä selviää, mitä investointi pitää sisällään.
- Energiakatselmuksissa (Motivan mallit) [Selvityshankkeen hakemusliite](#) (docx)
- Kun yrityksellä on suunnitteilla energiahanke, on hyvä keskustella Business Finlandin **energiatukitiimin** asiantuntijoiden kanssa - yhteystiedot ovat energiatusivun lopussa.
- <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/pk-ja-midcap-yritys/energiatuki/>

Tuen hakeminen maksuun

- Kun hanke on valmistunut ja täysin maksettu, tehdään kustannustilitys ja loppuraportti asiointipalvelussa. Asetuksen mukaan ehdottomasti 4 kk kuluessa projektiajan päättymisestä!
- Lisäksi tarvitaan:
 - energiatuen arviointilomake
 - tilintarkastajan lausunto
 - Rahoituksen saajan on toimitettava lopputilityksen yhteydessä riippumattoman tilintarkastajan tarkastusraportti. Tarkastusraportti koskee koko projektin kestoaikaa. Jos ostolaskujen määrä hankkeessa on enintään viisi, tarkastusraportti voidaan korvata liittämällä kustannustilitykseen pääkirjan ote projektkirjanpidosta, kopiot ostolaskuista ja maksutositeet, joista ilmenee, että laskut on maksettu.
<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/ohjeet-ehdot-ja-lomakkeet/raportointi/>
- Huom! ehdot https://www.businessfinland.fi/globalassets/finnish-customers/01-funding/08-guidelines--terms/funding-terms/energiatuen_ rahoitusehdot.pdf
- Huom! Asetuksen mukaan raportointi tulee tehdä 4kk raportointiaikana!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KIITOS!

markku.alm@ely-keskus.fi

12.4.2022

